

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร.อิสสระ นิติทัณฑ์ประภาศ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๑/๒๕๕๑

วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ศาลจังหวัดนนทบุรีขอให้ส่งสำนวนคดีให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

ตามหนังสือที่ ยธ ๐๕๐๓/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๑ กระทรวงยุติธรรมได้ รายงานศาลรัฐธรรมนูญว่า นางศิริพร พรสุทธิชัยพงษ์ จำเลยที่ ๖ ในคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ๑๐๔๔/๒๕๒๖ ของศาลจังหวัดนนทบุรี ระหว่าง นายยัง บรมทองชุ่ม กับพวกรวม ๒ คน โจทก์ นางมัยเอ็ง แซ่ตัน กับพวกรวม ๘ คน จำเลย ได้ยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดนนทบุรีโต้แย้งว่าบทบัญญัติที่ศาลใช้บังคับแก่คดีตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๔๓๒/๒๕๓๖ ขัดแย้งต่อรัฐธรรมนูญ และขอให้ศาลส่งความเห็นของผู้ร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อพิจารณาวินิจฉัย ศาลจังหวัดนนทบุรีจึงขอให้กระทรวงยุติธรรมส่งสำเนาสำนวนคดีดังกล่าวต่อศาลรัฐธรรมนูญ กระทรวงยุติธรรมจึงส่งเอกสารดังกล่าวต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย ซึ่งปรากฏรายละเอียดตามสำเนาคำร้องดังกล่าวว่า คดีนี้โจทก์ฟ้องว่า ที่ดินโฉนดเลขที่ ๕๕๗๔ ตำบลขุนศรี (คลองขุนศรี) อำเภอไทรน้อย (บางปลา) จังหวัดนนทบุรี เนื้อที่ ๑๔๐ ไร่ หลวงพรสมิทวิชชาการ (พร) เจ้าของกรรมสิทธิ์ได้ให้บุคคลอื่นเช่าทำนา โจทก์ทั้งสองได้เช่าทำนาสืบต่อกันมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๐ ในพื้นที่คนละ ๒๕ ไร่ จำเลยทั้งแปดได้ร่วมกันรับซื้อที่ดินแปลงดังกล่าวจากหลวงพรสมิทวิชชาการ (พร) ในราคา ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท การโอนขายที่ดินแปลงดังกล่าวจากหลวงพรสมิทวิชชาการ (พร) ผู้ให้เช่าที่ดินไม่ได้แจ้งการที่จะขายที่ดินดังกล่าวให้โจทก์ทั้งสองผู้เช่าได้ทราบก่อน โจทก์ประสงค์จะซื้อที่ดินดังกล่าว จึงได้ติดต่อจำเลยทั้งแปดให้โอนขายให้โจทก์ทั้งสองคนละ ๒๕ ไร่ ในราคาไร่ละ ๑๐,๐๐๐ บาท ตามราคาซื้อขายตามสัญญาที่กฎหมายบัญญัติไว้ แต่จำเลยไม่ยอมขายให้ โจทก์จึงฟ้องศาลเพื่อบังคับให้จำเลยโอนขายที่ดินที่พิพาทให้โจทก์คนละ ๒๕ ไร่ ตามราคาดังกล่าว ศาลจังหวัดนนทบุรีเห็นว่าฟ้องของโจทก์เคลือบคลุม จึงพิพากษายกฟ้อง โจทก์ทั้งสองยื่นอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน โจทก์ทั้งสองฎีกา ศาลฎีกาเห็นว่าฟ้องของโจทก์ไม่เคลือบคลุม จึงพิพากษายกคำพิพากษาของศาลชั้นต้น และศาลอุทธรณ์ ให้ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาใหม่ตามนัยที่ศาลฎีกาได้วินิจฉัยไว้ในคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๔๕/๒๕๓๑ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๓๑ ศาลจังหวัดนนทบุรีได้พิพากษาใหม่แล้ว พิพากษาให้จำเลยทั้งแปดโอนขายที่ดินตามโฉนดเลขที่ ๕๕๗๔ ตำบลขุนศรี (คลองขุนศรี) อำเภอไทรน้อย (บางปลา) จังหวัดนนทบุรี

ให้แก่โจทก์ทั้งสองคนละ ๒๕ ไร่ ตามพื้นที่เช่าทำนาเดิมในราคาไร่ละ ๑๐,๐๐๐ บาท ตามราคาซื้อขายมา หากจำเลยทั้งแปดไม่โอน ให้ถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนาของจำเลย จำเลยทั้งแปดอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน จำเลยทั้งแปดฎีกา ศาลฎีกาพิพากษายืน ผู้ร้องซึ่งเป็นจำเลยที่ ๖ จึงได้ยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดนนทบุรีดังกล่าวแล้วข้างต้น ซึ่งมีประเด็นดังนี้

๑. ผู้ร้องเห็นว่าคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๔๕/๒๕๓๑ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๓๑ ที่พิพากษาให้ศาลจังหวัดนนทบุรีพิจารณาพิพากษาใหม่ และคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๔๓๒/๒๕๓๖ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๓๖ ที่พิพากษาให้โจทก์ชนะคดี ผู้พิพากษาซึ่งเป็นองค์คณะลงลายมือชื่อไม่ครบองค์คณะและประธานศาลฎีกาได้บันทึกรับรองว่าผู้พิพากษาที่มีได้ลงลายมือชื่อในคำพิพากษา ได้ลงลายมือชื่อไว้ในต้นร่างคำพิพากษาแล้ว แต่มิได้จัดแจ้งรายการข้อความให้ปรากฏชัดเจนว่า “และมีความเห็นพร้อมด้วยคำพิพากษานั้น” จึงไม่ครบถ้วนตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๔๑ วรรคสอง ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ย่อมขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ และต้องด้วยมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงไม่อาจกล่าวอ้างคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๔๓๒/๒๕๓๖ มาเป็นเอกสารหลักฐานดำเนินการบังคับคดีนี้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาได้ และไม่อาจถือได้ว่าคำพิพากษาศาลฎีกาดังกล่าวเป็นอันถึงที่สุด อันต้องด้วยมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญ ต้องส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่าคำพิพากษาศาลฎีกาดังกล่าวถึงที่สุดแล้วหรือไม่

๒. ผู้ร้องเห็นว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดที่ใช้การชัดเจน และหรือให้คำพิพากษาดังกล่าว บังคับกับคดีนี้ย่อมเป็นอันใช้บังคับมิได้ตามมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญ และในการที่ศาลจะใช้บังคับ บทบัญญัติดังกล่าวข้างต้นแก่คดีนี้ ผู้ร้องในฐานะจำเลยที่ ๖ ได้โต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว ต้องด้วยมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญ

พิจารณาแล้ว เห็นว่าคำกล่าวของผู้ร้องที่ว่า “บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดที่ใช้การชัดเจน... .. ย่อมเป็นอันใช้บังคับมิได้” ตามประเด็นข้อ ๒ ข้างต้น เป็นคำกล่าวที่ห้วน และไม่ครบถ้วน กระบวนความ ทำให้ไม่เข้าใจว่าผู้ร้องโต้แย้งว่าบทบัญญัติมาตราใดของกฎหมายใดขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตราใด แต่เมื่อพิจารณาประกอบกับข้อโต้แย้งตามประเด็นข้อ ๑ ที่ว่า “ประธานศาลฎีกาได้บันทึกรับรองว่า.....แต่มิได้จัดแจ้งรายการข้อความให้ปรากฏชัดเจนว่า “และมีความเห็นพร้อมด้วยคำพิพากษานั้น” จึงไม่ครบถ้วนตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๔๑ วรรคสอง ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง” ย่อมเข้าใจได้ว่า คำว่า “บทบัญญัติแห่งกฎหมายใด” ดังกล่าวข้างต้นนั้น ผู้ร้องหมายถึงบทบัญญัติ มาตรา ๑๔๑ วรรคสอง ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

ในเบื้องต้นนี้ จะพิจารณาว่าการยื่นคำร้องดังกล่าวต่อศาลรัฐธรรมนูญชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือไม่
มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติว่า “ในการที่ศาลจะใช้
บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้น
ต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ และยังมีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น
ให้ศาลรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญ
จะได้พิจารณาวินิจฉัย” จะเห็นได้ว่า ตามนัยของบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าว การร้องขอให้ศาล
รัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีใดต้องด้วยมาตรา ๖
ต้องกระทำในขณะที่ศาลยังมีได้พิพากษาคดีนั้น เพราะข้อความในบทบัญญัตินี้ดังกล่าวที่ว่า “ให้ศาล
รอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว” ย่อมแสดงให้เห็นโดยปริยายว่าคดีนั้นยังอยู่ในระหว่างการพิจารณา
พิพากษาของศาล ดังนั้น การที่ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่าบทบัญญัติมาตรา ๑๔๑
วรรคสอง ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ขัดหรือแย้งต่อมาตรา ๒๓๓ ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย หลังจากที่ศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาคดีที่ผู้ร้องเป็นจำเลยแล้ว จึงไม่เป็นไปตามนัย
มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยดังกล่าวข้างต้น และไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ

ส่วนกรณีที่ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๔๕/
๒๕๓๑ และคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๔๓๒/๒๕๓๖ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนั้น เห็นว่าไม่มีบท
บัญญัติใดๆ ของรัฐธรรมนูญให้สิทธิแก่คู่ความที่จะร้องขอต่อศาลรัฐธรรมนูญ ให้พิจารณาวินิจฉัยว่า
คำพิพากษาของศาล ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ การร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่าคำ
พิพากษาศาลฎีกาดังกล่าวขัดหรือแย้งต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญจึงไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ

โดยที่การร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยเรื่องตามคำร้องดังกล่าวไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ
จึงวินิจฉัยยกคำร้องของผู้ร้อง

ศาสตราจารย์ ดร.อิสสระ นิตินันท์ประกาศ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ